

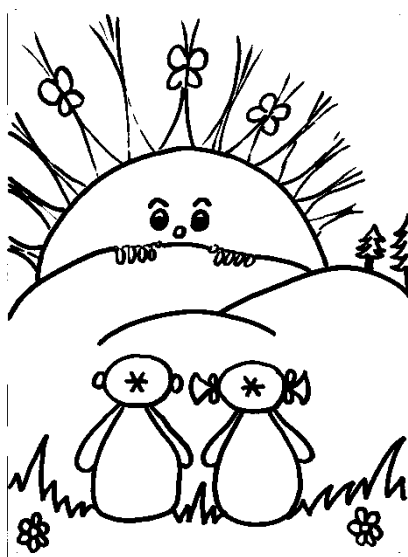
Základní škola a Mateřská škola Písařov

Písařov 216, 789 91 Štíty, okres Šumperk

příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

školní rok 2021/2022

„S TEBOU MĚ BAVÍ SVĚT“

Účinnost ŠVP od: 1. 9. 2019

Platnost ŠVP do: 31. 8. 2022

Obsah

➤ Identifikační údaje	3
➤ Obecná charakteristika školy	4
➤ Podmínky vzdělávání	4
1) <i>VĚCNÉ</i> <i>PODMÍNKY</i>	4
2) <i>ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY, ŽIVOTOSPRÁVA</i>	5
3) <i>PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY</i>	5
4) <i>ŘÍZENÍ</i> <i>MŠ</i>	5
5) <i>PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ</i> <i>ZAJIŠTĚNÍ</i>	5
6) <i>SPOLUÚČAST RODIČŮ</i>	5
7) <i>PODMÍNKY PRO SPOLUPRÁCI SE ZŠ</i>	6
8) <i>PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI</i> <i>POTŘEBAMI (dále SVP)</i>	6
• pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	6
• pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánů pedagogické podpory.....	6
• pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP).....	7
• podmínky vzdělávání dětí se SVP	7
9) <i>PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH</i>	8
10) <i>PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET</i>	8
➤ Organizace vzdělávání	8
• charakteristika třídy.....	8
• organizace dalších aktivit.....	9
• přijímání dětí do MŠ.....	9
➤ Charakteristika vzdělávacího programu	9
• filozofie mateřské školy.....	9
• vize mateřské školy.....	9
• dlouhodobé cíle mateřské školy.....	9
• formy a metody vzdělávací práce	10
➤ Vzdělávací obsah	10
➤ Evaluační systém	44

Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název programu: „HRAJEME SI S POHÁDKOU“

Předkladatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Písařov, okres Šumperk,
příspěvková organizace

Sídlo školy: Písařov 216, 789 91 Štíty

Adresa: Písařov 70, 789 91 Štíty

Typ školy. mateřská škola s celodenním provozem

Statutární zástupce: Mgr. Jiří Pavlas

Vedoucí učitelka: Bc. Ivana Šulová

Kontakty Telefon: 799 531 944

E-mail : zs.pisarov@email.cz

IČO: 75029472

IZO: 107632799

RED – IZO: 650022831

Zřizovatel:

Název a adresa: Obec Písařov, Písařov 80, 789 91 Štíty

Starosta: Ing. Bořivoj David

Kontakty: Telefon: 583 440 072

Fax: 583 440 072

E-mail: obec.pisarov@seznam.cz

.....
Bc. Ivana Šulová

.....
Mgr. Jiří Pavlas, MBA

➤ **Obecná charakteristika školy**

MŠ Písařov je vesnickou mateřskou školou, umístěnou v klidném prostředí, mimo frekventované komunikace, asi ve středu obce. Budova školy, stavěná v 70. letech, je po celkové rekonstrukci v roce 2010 společným zařízením MŠ a ZŠ. Školka zůstává v přízemí, kde je pro vyžití dětí prostorná třída s hernou a malá ložnice. S dětmi se pracuje v jednom smíšeném oddělení, tzn., že jsou zde děti ve věku od 3 do 6 let.

V prvním patře budovy je 1. stupeň základní školy, v suterénu školní jídelna a nově přistavěné prostory k využívání především ŠD a ZŠ

Profilace školy:

Profilace (= vývoj, třibení vlastností) školy je zaměřena zejména:

- Na ekologickou výchovu, snažíme se co nejvíce aktivit přenést na čerstvý vzduch.
- na rozvoj komunikačních dovedností a podporu čtenářské gramotnosti
- na podporu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- na přípravu dětí pro vstup do 1. ročníku základní školy
- na spolupráci s rodiči, veřejností a ostatními subjekty.

Partnery a aktéry pedagogické práce jsou rodiče našich dětí. Vztah školy a rodiny je založen na vzájemné důvěře, otevřenosti a toleranci.

➤ **Podmínky vzdělávání**

1) VĚCNÉ PODMÍNKY

Třída i herna MŠ jsou vybaveny z velké části novým, moderním nábytkem, s otevřenými i uzavřenými úložnými prostory. Prostor potřebný pro samostatnou řízenou činnost předškolních dětí byl vyřešen zabudováním posuvných dveří v herně. V herně na podlaze jsou umístěny kusové koberce, dále se využívají i menší přenosné koberce dle aktuálních her dětí. Ke hrám mají děti možnost využívat hračky starší, ale i nové, které jsou postupně dokupovány a obměňovány.

K práci s dětmi je využíván dataprojektor, využívána je i HIFI věž. V současné době není možné ignorovat moderní techniku a fenomén internetu. Proto i v naší práci sledujeme podnětné a vzdělávací systémy, např. server You Tube, nebo různé webové stránky. Vzhledem k tomu, že i v rodinách se děti baví převážně sledováním TV a hraním her na PC, snažíme se v nich získat zájem o knihy. K tomu slouží bohatě vybavená žákovská knihovna s knihami staršími, ale i nově pořizovanými. Pro vlastní sebevzdělávání pedagogických pracovníků využíváme spíše aktuální odborné časopisy (např. Informatorium, Dráček) a internet. Nově byl pořízen také klavír, který dětem pomůže objevovat hudební podvědomí a rozvíjet hudební vzdělání.

Celý areál je oplocen a je monitorován kamerovým systémem. Velká terasovitá školní zahrada umožňuje vzhledem ke vhodnému umístění téměř každodenní využití. Oddělení od hluku a prachu z místní komunikace je zajištěno urostlým živým plotem z okrasných dřevin. Z hlediska hygienických požadavků je zahrada ve stavu vyhovujícím. Koncem minulého školního roku byla zahrada nově rekonstruována a byla doplněna spoustou zajímavých prvků, např. hobití domečky, tobogán, houpačky, průlezk, nové zastíněné pískoviště a v neposlední řadě pítka a rekonstruovaný původní kolotoč.

Rovněž skutečnost, že školní jídelna je v suterénu budovy, je velikou výhodou při zajišťování stravy. Děti mají jídlo čerstvé a teplé. Bez problémů je dodržován pitný režim.

2) ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY, ŽIVOTOSPRÁVA

Provozní řád mateřské školy - viz příloha č.1

Školní řád mateřské školy - viz Směrnice 49. Školní řád mateřské školy

3) PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Vzhledem k rozmanitému věkovému složení třídy (3 – 6 let), je nutno přistupovat k dětem s přihlédnutím na jejich individuální potřeby a zájmy. V tomto smíšeném oddělení jsou děti starší vedeny k větší samostatnosti, ohleduplnosti a spolupráci ve vztahu k mladším kamarádům (v sebeobsluze, ale i při plnění různých úkolů ve výchovně vzdělávacích činnostech).

4) ŘÍZENÍ MŠ

Naše mateřská škola je školou sloučenou se ZŠ Písařov, která je právním subjektem.

Statutární zástupce:

Mgr. Jiří Pavlas

vedoucí učitelka MŠ:

Bc. Ivana Šulová

5) PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Provoz v mateřské škole je zajišťován dvěma kvalifikovanými pedagogickými pracovníci, na neúplný úvazek zde pracuje nekvalifikovaná pedagogická pracovníce a školní asistentka. Pedagogickým pracovnícím je umožňováno v průběhu školního roku zúčastňovat se akcí DVPP.

6) SPOLUÚČAST RODIČŮ

Před začátkem každého školního roku obdrží rodiče malý informační letáček tzv. *PŘEDŠKOLÁČEK*, v němž se dozví vše důležité (provoz MŠ, jména zaměstnanců, kroužky, příspěvky MŠ, informace vedoucí ŠJ...). Provozní řád, Školní řád a Školní vzdělávací program je vyvěšen po celý rok na nástěnce u vchodu do budovy. V průběhu školního roku jsou dle potřeby uskutečňovány pro rodiče třídní schůzky. Aktuální informace jsou zasílány také formou SMS na mobil a jsou průběžně zveřejňovány na internetových stránkách ZŠ a MŠ Písařov.

Již několik roků jsou organizovány pro děti a rodiče, ale i pro rodiče samotné různé kulturní i sportovní akce (často ve spolupráci se zřizovatelem a organizacemi v obci), v současné době omezené nemocí COVID 19.

Společné akce s rodiči:

- Podzimní venkovní odpolední akce pro rodiče s dětmi
- *Rozsvěcování vánočního stromu* s malou kulturní vložkou žáků ZŠ
- Vánoční besídka pro rodiče s drobným občerstvením (vánoční cukroví připravené dětmi)
- Tradiční společenský ples (ve spolupráci s dobrovolnými hasiči) v měsíci únoru

7) PODMÍNKY PRO SPOLUPRÁCI SE ZŠ

Spolupráce se ZŠ je v našich podmínkách téměř neodmyslitelná z organizačních, ale především z finančních důvodů.

Společné akce se školou:

- Kulturní akce v MŠ i mimo obec dle aktuálních nabídek v průběhu celého školního roku. (Divadlo Šumperk, kulturní dům Šumperk, kino Olšany),
- Mikulášská nadílka – prosinec
- Rozsvěcování vánočního stromu
- Plavecký výcvik
- Dětský karneval – březen
- Pálení čarodějnic
- Kulturní pásma ke Dnu matek – květen
- Návštěva 1. třídy ZŠ s budoucími prvňáčky

8) PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) chápe naše škola dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Děti s podpůrným opatřením 1. stupně se vzdělávají v běžné třídě.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro všechny děti mateřské školy společné. Při vzdělávání dětí se SVP je jejich naplňování přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovovalo dítěti, jeho potřebám i jeho možnostem.

Pedagogové:

- vytvářejí optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte,
- pomáhají mu komunikovat a spolupracovat s ostatními tak, aby dosáhlo co největší samostatnosti,
- do vzdělávacích strategií zahrnují podpůrná opatření,
- volí metody a prostředky, odpovídající potřebám dětí se SVP,
- uplatňují vysoce profesionální postoje,
- postupují citlivě a korigují skupinu dětí k pozitivnímu přijetí dítěte se SVP,
- navazují úzkou komunikaci s rodiči, předávají informace ohleduplně a profesionálním způsobem,
- spolupracují s odborníky.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánů pedagogické podpory

Tvorbu plánů pedagogické podpory (dále PLPP) stanovuje §10 vyhlášky 27/2016Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

- Plán pedagogické podpory je zpracováván mateřskou školou v souladu se ŠVP PV pro dítě před zahájením poskytování podpůrných opatření 1. stupně. Toto dítě dosud nebylo diagnostikováno ŠPZ. Je zařazeno v běžné třídě MŠ.
- PLPP je zpracován na základě vyhodnocení diagnostiky dítěte učitelkou MŠ.
- PLPP zahrnuje popis obtíží dítěte a speciálních vzdělávacích potřeb, podpůrná opatření 1. stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování a naplňování plánu.
- S obsahem PLPP jsou seznámeni rodiče dítěte a ostatní pedagogové školy.

- PLPP je průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- PLPP je vyhodnocen nejpozději do 3 měsíců.
- Vyhodnocení PLPP je konzultováno s rodičem dítěte.
- Pokud k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte nepostačují podpůrná opatření 1. stupně, doporučuje mateřská škola využít pomoci ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.
- Žádost o poskytnutí poradenské pomoci zasílá MŠ, dokládá další dokumenty. Je nutný souhlas zákonných zástupců dítěte. Potřebná dokumentace je zasílána výhradně datovou schránkou nebo doporučeným dopisem..
- Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření vyššího stupně stanovených ŠPZ poskytuje MŠ dítěti podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP)

Tvorbu individuálních plánů stanovuje §3 vyhlášky 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Svým obsahem vychází ze ŠVP PV a z doporučení ŠPZ. Je vypracován na základě žádosti zákonného zástupce dítěte.

- IVP je vytvořen podle přílohy č. 2 vyhlášky 27/2016 Sb.
- IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce kdy škola obdržela doporučení ŠPZ a žádost zákonného zástupce.
- IVP může být průběžně aktualizován a doplňován.
- MŠ seznámí pedagogy, kteří s dítětem pracují, s vypracovaným IVP, dále zákonné zástupce dítěte, kteří tuto skutečnost stvrdí podpisem.
- Poskytovat vzdělání dle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonných zástupců dítěte.
- ŠPZ se školou spolupracuje a nejméně 1x ročně vyhodnocuje naplňování stanoveného plánu, poskytuje podporu a odbornou pomoc.

Podmínky vzdělávání dětí se SVP

Mateřská škola zajišťuje podmínky pro vzdělávání dětí se SVP, které odpovídají jejich individuálním potřebám. Učitelka zajišťuje podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a je vzdělaná v oboru speciální pedagogika.

Pro vzdělávání dětí s podpůrným opatřením škola zabezpečuje:

- Princip diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně obsahu, metod a forem vzdělávání.
- Realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.
- Osvojení specifických dovedností na úrovni individuálních potřeb a možností dítěte se zaměřením na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku a typu postižení dítěte.
- Spolupráci se zákonnými zástupci dětí, ŠPZ případně jinými odborníky mimo oblast školství.
- Snížený počet dětí ve třídě v souladu s platnou legislativou.
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

V případě přijetí dítěte se speciálními potřebami, budou po konzultaci s rodiči, poradenským zařízením, popřípadě s příslušným lékařem (pediatrem) upraveny podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami podle RVP PV ve znění opatření mistryně školství, kterým se mění

RVP pro předškolní vzdělávání s přihlédnutím ke speciálním vzdělávacím potřebám dětí. Bude-li třeba zajištění materiální či organizační, individuálně využijeme všechny možnosti, tak aby se co nejefektivněji vyhovělo potřebám dítěte.

9) *PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH*

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, jeho obsah a podmínky jsou formulovány tak, že při jeho realizaci je využíván co největší potenciál dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti - to platí i o vzdělávání dětí talentovaných a nadaných. Škola ve spolupráci s rodiči mapuje děti, které vykazují známky nadání a vytváří prostor pro jejich rozvoj. Vzdělávání probíhá tak, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se toto mohlo nejen projevit, ale hlavně rozvíjet. Dětem jsou nabízeny specifické vzdělávací činnosti, v rámci běžného režimu dne. V rámci rozvoje dětských talentů škola zajišťuje kurzy plavání a lyžování. Informace o těchto aktivitách rodiče získávají na schůzkách s rodiči nebo prostřednictvím nástěnky v budově školy. Je vždy na uvážení rodičů, zda své dítě přihlásí. V opačném případě MŠ zajišťuje provoz v běžném režimu.

Pro individuální a skupinové činnosti dětí talentovaných a mimořádně nadaných, v běžném provozu mateřské školy, jsou dětem nabízeny deskové hry, tzv. IQ hračky, encyklopedie, PC s výukovými programy, IT, časopisy pro předškoláky aj..

Rodiče dětí s mimořádným nadáním dokládají tuto skutečnost zprávou z vyšetření ve ŠPZ, škola zajišťuje realizaci podpůrných opatření

10) *PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET*

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělé osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dni i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Z tohoto důvodu je snahou zajistit vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek), vybavit dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte, pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. V případě přijetí dítěte mladšího tří let je postupováno dle Školského zákona

➤ *Organizace vzdělávání*

Charakteristika třídy

Povinná školní docházka dětí docházejících do MŠ poslední rok před nástupem do ZŠ je plně respektována. Tyto děti mají vyhrazený čas i prostor k činnostem s učitelkou. S dohledem nad

mladšími dětmi v tuto dobu pomáhá školní asistent. Učitelky se ve třídě střídají v týdenních směnách (1. týden ranní směna, 2. týden odpolední směna). Učitelka nastupující na odpolední směnu si přebírá děti nejmladší, se kterými pracuje samostatně. Řízené činnosti a zpravidla i pobyt venku probíhá odděleně.

Organizace dalších aktivit

Další aktivity jsou organizovány dle aktuálních požadavků rodičů a věkového složení třídy. Jedná se např. o tyto aktivity: *Lyžařský výcvik* (Lyžařská škola Buková Hora), *Plavecký výcvik* (Aquacentrum Šumperk). Účast na těchto aktivitách je možná z finančních a kapacitních důvodů pouze společně se ZŠ Písařov, popřípadě s jinou MŠ nebo ZŠ z okolních vesnic. Stejně tak *kulturní akce* mimo budovu MŠ jsou využívány jen společně se žáky ZŠ (financování dopravy). Dle zvážení se zúčastní pouze děti starší.

Přijímání dětí do mateřské školy

viz Směrnice 49. Školní řád MŠ

➤ Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofie školy:

Nástupem do mateřské školy opouští dítě „bezpečí“ rodiny, stává se součástí nového společenství dětí a dospělých. Filosofii naší školy je vytvořit pobyt dítěte v mateřské škole s úzkými vazbami na rodiče. Chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska. Je nutné se zaměřit na zdravý vývoj dítěte, který je spojen s přiměřenou pohybovou aktivitou a vychovat samostatné a sebevědomé děti, schopné komunikovat a spolupracovat.

Vize školy

- šťastné a spokojené dítě, připravené na vstup do základní školy
- příznivé klima školy a její součinnost s okolím
- podpora partnerství a kooperace mezi zaměstnanci školy i mezi rodiči

Dlouhodobé cíle mateřské školy:

- otevřít školu veřejnosti, rodičům a aktivně s nimi spolupracovat
- rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti, zvyšovat fyzickou zdatnost dětí
- připravit děti na úspěšný vstup do základní školy
- respektovat individuální potřeby dětí, podporovat jejich duševní pohodu
- vypěstovat v dětech kladný vztah k přírodě, cítit sounáležitost se svou vesnicí a lidmi, kteří zde žijí
- vést děti k poznání, že každý může přispět k tomu, aby se nám žilo lépe a zdravěji, zavést do jejich podvědomí zásady slušného chování

Formy a metody vzdělávací práce

Aby byla rozvinuta osobnost dětí, je naší snahou být dítěti partnerem, přijímat ho takové jaké je, uznávat ho jako osobnost, empaticky mu naslouchat, rozvíjet jeho potenciality. Důraz je kladen na úctu k dítěti, respekt a důvěru, vlastní prožitky a zkušenosti, podporu jeho vlastních aktivit, respektování jeho vývojových zvláštností, jeho temperamentu. Tomu odpovídají formy a metody vzdělávací práce v naší mateřské škole. Naší snahou je, aby vzdělávání probíhalo přirozeným způsobem, který je dětem blízký a jeho mentalitě vlastní, aby učení bylo co nejnázornější, založené na vlastní činnosti, experimentování, jejich prožitcích. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. To, co děti zažijí, si lépe pamatují a hlavně je takováto zkušenost pro ně zábavnější. Mají také možnost se v činnosti realizovat, mohou ovlivnit, co se dozvídají. To všechno vede k samostatnosti, ale také zodpovědnosti za výsledek, spolupráci, komunikaci.

Hojně se snažíme využívat také kooperativní učení, zejména při dětských hrách, pohybových hrách, konstruktivních činnostech a různých tvořivých činnostech, kdy děti spolu vzájemně komunikují, musí řešit různé náhodně vzniklé situace, konflikty, učí se vzájemně naslouchat, vyjadřují svůj souhlas či nesouhlas. Při těchto činnostech je naší snahou zastávat jen roli pozorovatele a zasahovat pouze v situacích, které to nezbytně vyžadují a tak dávat dětem prostor pro samostatné vyřešení situace, či problému.

V naší mateřské škole je hojně využíváno prvků tvořivé dramatiky. Děti si rády hrají na něco, na někoho, vyzkouší si různé situace nanečisto.

➤ Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do integrovaných bloků (témat), na jejichž tvorbě se podílely obě učitelky, a který je podrobně rozpracován v TVP a je v souladu s ŠVP, resp. s RVP PV

Časový rozsah těchto bloků je pouze orientační lze jej pozměňovat podle svých potřeb a podmínek. Souhrnný název těchto témat HRAJEME SI S POHÁDKOU (I. – III.) dává široký prostor celoročně nahlížet prostřednictvím pohádkových hrdinů, postav, příběhů do různých oblastí dětem více či méně známých a přímo vybízí k vymýšlení příběhů, rozvoji fantazie a dětské představivosti. Učitelky, ale především děti s nimi mohou pracovat, obohacovat svoje vědomosti a znalosti ve všech vzdělávacích oblastech. V neposlední řadě také uchovat v dětech vztah k lidové tvořivosti, vztahu ke knihám, klasickým pohádkám a umět se orientovat v dětských časopisech a knihách. Ve školním roce 2021/2022 bude pracováno s ilustrovanými pohádkami knižními i pohádkami animovanými.

Názvy témat a podtémat

1. **Krteček jde do školky**
(Ahoj, školko, Krtek a kamarádi)
2. **Krteček na podzim**
(Co jsme zasadili, to sklízíme, Podzim na vesnici, Krteček stoná, Už se brzy stmívá)
3. **Kouzlo vánoc**
(Advent ťuká na dveře, Přijde s Mikulášem i čert?, Krtek a Vánoce)
4. **Krteček se ani v zimě nenudí**
(Nový rok je tu, Užíváme si sních, Les v zimě, Krtek na Severním pólu, Sněží i na Měsíci? Masopustní veselí)
5. **Toulky jarní přírodou**
(Jaké barvy má rád Krteček?, Ten dělá to a ten zas tohle, Příroda se probouzí, Kdo bydlí ve chlívků a kdo ve stáji?, Co zasejeme na zahrádku, Domácí zvířata, Velikonoce, Planeta Země, Lidové zvyky a tradice)
6. **Krteček jede na prázdniny**
(Bublina bezpečí - rodina, Doprava a cestování, Duhový svět, Krteček ve městě, Jedeme na výlet třeba do ZOO, Prázdniny ťukají na dveře.)

1. září . – 17. září 2021

Krteček jde do školky

- Ahoj školko
- Krtek a kamarádi

Nově nastupující děti se adaptují na prostředí mateřské školy, na odloučení od rodičů, získávají, relativní citovou samostatnost, seznamují se s prostředím mateřské školy, s dětmi a dospělými v mateřské škole. Poznávají nové kamarády, navazují nové kontakty.

Dítě a jeho tělo

Záměry (vzdělávací cíle)

- rozvoj psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře osobní pohody

Vzdělávací nabídka

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Očekávané výstupy

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládat sebeobsluhu, postarat se o sebe a své osobní věci, svlékat se, apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu (uklidit po sobě.)

- uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby s hračkami,

Rizika

- neznalost zdravotního stavu dítěte

Dítě a jeho psychika

Záměry (vzdělávací cíle)

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka

- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- spontánní hra
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Očekávané výstupy

- chápat prostorové pojmy dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- formulovat otázky, odpovídat
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat
- domluvit se slovy i gesty
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost
- respektovat předem vyjasněná pravidla, přijímat zdůvodněné a vyjasněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání)
- rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Rizika

- komunikačně chudé prostředí
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu)
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založených na vlastní zkušenosti
- málo vlídné a málo přátelské prostředí, kde dítě nalézá málo lásky a porozumění

Dítě a ten druhý

Záměry (vzdělávací cíle)

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- aktivity podporující sblížování dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování

Očekávané výstupy

- dodržovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství spolupracovat s ostatními
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Rizika

- příliš ochránářské nebo naopak nevšímavé prostředí
-

Dítě a společnost

Záměry (vzdělávací cíle)

- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Vzdělávací nabídka

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
-

Očekávané výstupy

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- adaptovat se na život ve škole

Rizika

- ironizování a znevažování úsilí dítěte
-

Dítě a svět

Záměry (vzdělávací cíle)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm □ aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě, které se v mateřské škole opakují

Rizika

- výběr a nabídka témat, která jsou pro jeho chápání náročná

20. září – 19. listopadu 2021

Krteček na podzim

- Co jsme zasadili, to teď sklízíme
- Podzim na vesnici
- Krteček stoná
- Už se brzy stmívá

Podzim na vesnici má svou nepostradatelnou atmosféru, kterou zažívají nejen dospělí, ale hlavně děti. Vycházky do lesů na houby, sběr šípků a jeřabin i kaštanů, kopání brambor, sklizení řepy, to vše mohou děti nejen pozorovat, ale také prakticky vyzkoušet. S podzimem přichází rovněž sklizeň ovoce a zeleniny ze zahrad a zahrádek.

Podzim je doba babího léta, nepřeberných barev a padajícího listí. Ale také doba podzimních plískanic a deště, chladných dnů a z toho vyplývající stonání, rýma a kašel. Den se nám hodně krátí a více než sluníčka si užíváme ranní tmy i odpoledního stmívání.

Dítě a jeho tělo

Záměry (vzdělávací cíle)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Vzdělávací nabídka

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Očekávané výstupy

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- umět zacházet s výtvarnými pomůckami a materiály
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami

Rizika

- _málo příležitostí k pracovním úkonům
- nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)

Dítě a jeho psychika

Záměry (vzdělávací cíle)

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky(časopisy)

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, tvar)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy

- soustředěně poslouchat četbu
- poznat některá písmena
- utvořit jednoduchý rým
- mít povědomí o významu zdravé výživy
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky)
- orientovat se v prostoru i v rovině
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 4), poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat časové pojmy - podzim
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně)

Rizika

- _nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte
- omezený prostor pro uplatnění představitivosti
- málo příležitosti k experimentaci
- spěch a nervozita, přerušování činností dětí dospělými
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
-

Dítě a ten druhý

Záměry (vzdělávací cíle)

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídát se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Očekávané výstupy

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v mateřské škole, na veřejnosti

Rizika

- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému

Dítě a společnost

Záměry (vzdělávací cíle)

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj estetického vkusu

Vzdělávací nabídka

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Očekávané výstupy

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, apod.)
- dodržovat pravidla her
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby apod.
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, (zaspívat píseň)

Rizika

- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti

Dítě a svět

Záměry (vzdělávací cíle)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- využívání encyklopedií a dalších médií
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
- mít povědomí o přírodním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý a různorodý
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Rizika

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně
- málo rozmanitá nabídka činností
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně

22. listopadu – 24. prosince 2021

Kouzlo vánoc

- Advent t'uká na dveře
- Přijde s Mikulášem i čert?
- Krteček a Vánoce

Podzim se pomalu mění v zimu, sychravé počasí svádí k posezení v teploučku s knížkou, pohádkou, nebo černou hodinkou, kdy si děti s rodiči můžou jen tak povídat při svíčce, třeba o tom jak oni byli malí... Předvánoční čas – advent je kouzelný čas, kdy brzké stmívání a příchod Vánoc vytváří tajemnou atmosféru plnou očekávání a příjemného rozechvění. V tuto dobu více než kdy jindy se uchylujeme k tradicím, zvykům, zpívání koled a vánočnímu tvoření.

Dítě a jeho tělo

Záměry (vzdělávací cíle)

- rozvoj pohybových schopností
ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

Vzdělávací nabídka

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Očekávané výstupy

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny)
- postarat se o sebe a své osobní věci
- zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- ovládat koordinaci ruky a oka

Rizika

- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti

Dítě a jeho psychika

Záměry (vzdělávací cíle)

- rozvoj kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj paměti a pozornosti

Vzdělávací nabídka

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- námětové hry a činnosti
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

Očekávané výstupy

- zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, radost, spokojenost i strach)
- rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- učit se z paměti krátké texty, reprodukovat říkanky
- chápat slovní vtip a humor
- poznat a vymyslet antonyma
- soustředěně poslouchat četbu, hudbu
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- chápat elementární časové pojmy (jaro, léto, podzim, zima, rok),
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním,
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku)

Rizika

- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- omezený přístup ke knížkám
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění

Dítě a ten druhý

Záměry (vzdělávací cíle)

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních

Vzdělávací nabídka

- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Očekávané výstupy

- rozdělit si úkol s jiným dítětem
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Rizika

- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- příliš ochranné prostředí
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují

Dítě a společnost

Záměry (vzdělávací cíle)

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Vzdělávací nabídka

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci zvyků a tradic)

Očekávané výstupy

- odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími hračkami, s knížkami
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností (zaspívat píseň)
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými (poprosit, poděkovat)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Rizika

- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění
- zvyhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině

Dítě a svět

Záměry (vzdělávací cíle)

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí, o jeho neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka

- vokální činnosti
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (manipulace s některými předměty), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody

Očekávané výstupy

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích)
- mít elementární povědomí o existenci různých národů, částečně poznat vánoční zvyky v těchto zemích

Rizika

- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- neuspořádané prostředí s nadbytkem hraček a věcí

3. ledna – 25. února 2022

Krteček se ani v zimě nenudí

- Nový rok je tu
- Užíváme si sněh
- Les v zimě
- Krtek na Severním pólu
- Sněží i na Měsíci?
- Masopustní veselí

Po tajemném období Vánoc přivítáme nový rok a netrpělivě budeme vyhlížet, jestli přinese i pořádnou kupu sněhu, abychom si mohli užít sporty a aktivity, které v jiné části roku nemůžeme. Chtěli bychom stavět sněhuláky, lyžovat, sáňkovat, bruslit, ale také jít pozorovat zimní les a přinést nějaké pamlsky zvířátkům, které naopak od nás si zimu neužívají a strádají. Podíváme se na život na Severním pólu, budeme zjišťovat, jestli ve vesmíru a na Měsíci taky sněží a zimní období ukončíme veselým Masopustem.

Dítě a jeho tělo

Záměry (vzdělávací cíle)

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Vzdělávací nabídka

- sezonní činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Rizika

- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatečné využívání vybavení
- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatek elementárních informací o způsobech ochrany zdraví

Očekávané výstupy

- zvládat základní pohybové dovednosti, pohybovat se na sněhu, ledu,
- zvládat jemnou motoriku (zacházet s drobnými pomůckami, modelovací hmotou)
- postarat se o své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.
- zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě, v okolí školy apod.
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- vnímat hmatem
- zacházet s grafickým a výtvarným materiálem
- uplatňovat základní zdravotně preventivní návyky
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- mít povědomí o významu aktivního pohybu
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika

Záměry (vzdělávací cíle)

- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj tvořivosti (řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Vzdělávací nabídka

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (základní geometrické tvary) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci

- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (vlastnosti dané zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- rytmické hry, hry se slovy, vokální činnosti
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- cvičení organizačních dovedností
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)

Rizika

- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte a slabá motivace k nim
- nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými nepřiměřené nároky na dítě
- nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci

Očekávané výstupy

- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační značky)
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky
- uvědomovat si svou samostatnost
- zachycovat a vyjadřovat slovně své prožitky
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- chápat slovní vtíp a humor

- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma
- vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů
- chápat časové pojmy (jaro, teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer)
- myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Dítě a ten druhý

Záměry (vzdělávací cíle)

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (rodina ve světě zvířat)

Rizika

- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace

Očekávané výstupy

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- spolupracovat s ostatními, mít ohled na druhého, nabídnout mu pomoc
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Dítě a společnost

Záměry (vzdělávací cíle)

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Rizika

- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

Očekávané výstupy

- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- přizpůsobit se společnému programu a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby,
- tvořit a vyrábět z různých materiálů, z přírodnin aj.

Dítě a svět

Záměry (vzdělávací cíle)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Rizika

- špatný příklad dospělých (neekologické postoje, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

Očekávané výstupy

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

- mít povědomí o technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (zvířata ve volné přírodě)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně.

28. února – 29. dubna 2022

Toulky jarní přírodou

- Jaké barvy má rád Krteček?
- Ten dělá to a ten zas tohle
- Příroda se probouzí
- Kdo bydlí ve chlívku a kdo ve stáji?
- Co zasejeme na zahrádku?
- Domácí zvířátka
- Velikonoce
- Planeta Země
- Lidové zvyky a tradice

Tak snad už konečně přijde jaro. Příroda se začne pomalu zbarovat různými barvičkami, nejdříve to bude zelená a pak budou následovat další, tak si je musíme znovu připomenout, bílé barvy jsme si užili dost. Seznámíme se se zvířátky ve chlívku, ve stáji, ale také se zvířátky, která připomínají že přišlo jako – kuřátka, králíci, prostě všechna mlád'átka. Venku se pomalu otepluje a hlavně maminky se nemůžou dočkat až budou moci zasít na zahrádku první semínka a zasadit sazeničky jarní zeleniny, tak jim trochu zkusíme pomoci.

K jaru samozřejmě patří Velikonoce, zvyky a tradice, které je provází. Ale také si připomeneme Den Země a jak je důležité se o naši planetu starat. Konec měsíce dubna je ve znamení tradice pálení čarodějnic

Dítě a jeho tělo

Záměry

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky
- osvojení si poznatků důležitých k podpoře osobní pohody i pohody prostředí

Vzdělávací nabídka

- sezonní činnosti, míčové hry apod.
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní činnosti v oblasti úpravy prostředí

Očekávané výstupy

- zvládat základní pohybové dovednosti (zvládat překážky)
- zvládat jednoduché pracovní úkony (jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s drobnými nástroji
- zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky

Rizika

- nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- málo příležitostí k pracovním úkonům
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti
- nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatek elementárních informací o způsobech ochrany zdraví a bezpečí

Dítě a jeho psychika

Záměry

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopností získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných předmětů, určování a pojmenovávání jejich charakteristických z
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly)
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- návštěvy dětských kulturních akcí

Očekávané výstupy

- vyjadřovat samostatně pocity ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá homonyma
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech výtvarných, hudebních, pohybových
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky dramatickou improvizací
- učit se nová slova a aktivně je používat
- poznat některé číslice
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.

Rizika

- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným)
- nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nedostatek možností sdělovat citové dojmy a prožitky
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní

Dítě a ten druhý

Záměry

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině)

Očekávané výstupy

- překonat stud, komunikovat s dospělým vhodným způsobem

Rizika

- nedůstojné jednání, zesměšňování
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým

Dítě a společnost

Záměry

- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka

- přípravy a realizace společných a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hud skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Očekávané výstupy

- přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Rizika

- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření

Dítě a svět

Záměry

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (jedovaté rostliny)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči školní zahrady a blízké okolí

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, chránit přírodu v okolí

Rizika

- špatný příklad dospělých, neekologické postoje
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

2. května – 30. června 2022

Krteček jede na prázdniny

- Bublina bezpečí (rodina)
- Doprava a cestování
- Duhový svět
- Krteček ve městě
- Jedeme na výlet, třeba do ZOO
- Prázdniny ťukají na dveře

Na začátku měsíce května si připomeneme, jak je důležité mít kolem sebe lidi, kteří nás mají rádi, kterým se můžeme svěřit a u kterých jsme vždycky v bezpečí. Popřejeme proto maminkám k jejich svátku a potěšíme je básničkou, písničkou a velkou pusou. Pak už se pustíme do poznávání světa, k tomu potřebujeme znát dopravní prostředky, abychom se dostali všude kam potřebujeme. Zjistíme že svět je barevný, všude žijí lidé, ale mají jinou barvu pleti, jiné zvyky, žijí v odlišném prostředí. Rozdíly najdeme i v životě ve městě a na vesnici. A zvířata? Známe ty ze stáje, ze dvorečku, ale na exotická zvířata se musíme zajít podívat do ZOO. A pak už se budeme těšit na všechna dobrodružství, co nám přinese léto a prázdniny.

Dítě a jeho tělo

Záměry

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře pohody prostředí
- uvědomení si vlastního těla
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Vzdělávací nabídka

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- lokomoční pohybové činnosti, míčové hry, turistika
- konstruktivní a grafické činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- sladit pohyb s rytmem a hudbou, ovládat dechové svalstvo
- zvládat běžné způsoby pohybu v různém prostředí (ve vodě, v písku)

Rizika

- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností

Dítě a jeho psychika

Záměry

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka

- hry se slovy, slovní hádanky
- sledování pohádek a příběhů

- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (hudební, taneční či dramatické aktivity)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- přímé pozorování přírodních, i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (piktogramy, značky, symboly)
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy

- ovládat intonaci řeči
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem
- sledovat a vyprávět pohádku
- soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- sluchově rozlišovat hlásky ve slovech
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- rozlišovat některé dopravní značky, označení nebezpečí apod. a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- rozhodovat o svých činnostech
- uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla

Rizika

- špatný jazykový vzor
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- netaktní komunikace s dítětem
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci
- nedostatek možností sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)

Dítě a ten druhý

Záměry

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Vzdělávací nabídka

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi – úcta ke starším
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy

- uplatňovat své přání a práva s ohledem na druhého, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití na veřejnosti
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je, řešit konflikt dohodou
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Rizika

- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)

- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- malá podpora dětských přátelství
-

Dítě a společnost

Záměry

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke kultuře a umění

Vzdělávací nabídka

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- přípravy a realizace sportovní akce
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a jejich práce (tematické hry seznamující dítě s různými druhy řemesel, zaměstnání, povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností)

Očekávané výstupy

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Rizika

- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek

Dítě a svět

Záměry

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi,

společností, planetou Zemí

- poznávání jiných kultur
- vytváření elementárního povědomí o technickém prostředí

Vzdělávací nabídka

- využívání encyklopedií a dalších médií
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů
- výlety, vycházky do okolí
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

, Očekávané výstupy

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, chránit přírodu v okolí
- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- mít povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Rizika

- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových poznatků“
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí

Evaluační systém

Přehled evaluační činnosti školy je přehledem o tom, jak naše MŠ a její pedagogové pracují a je zaměřen na:

- *Přehled činností, které probíhají na úrovni školy*
- *Přehled činností, které probíhají na úrovni třídy*
- *Přehled o sledování a hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání dětí*

A) Úroveň školy

Provádí ředitel, který sleduje a vyhodnocuje průběžně a opakovaně podmínky (materiální, organizační...) výchovy a vzdělávání. Toto je prováděno při hospitacích, pedagogických radách, provozních poradách. Patří sem rovněž pololetní a závěrečná evaluace školy (Vlastní hodnocení školy), kde je komplexně vyhodnoceno:

1. podmínky vzdělávání
2. průběh vzdělávání
3. spolupráce s rodiči a dalšími partnery
4. řízení školy
5. výsledky vzdělávání

B) Úroveň třídy

Provádí učitelky MŠ.

Denní evaluace = evaluace pomocí obecných rámcových cílů (s čím se dítě setkává?, má prostor pro samostatnost?...). Kdykoliv v průběhu dne si může pedagog položit výše uvedené otázky a operativně korigovat své působení směrem k požadované kvalitě.

- *Denní zápis* (evaluace) do třídní knihy spolu s dětmi, kdy děti vzpomínají, co prožily v průběhu dne.

- *Rozhovory* s dětmi, popřípadě s rodiči o celodenních dojmech a zážitcích.

Evaluace předchozího tématu – integrovaného bloku, jejího průběhu formou zápisů do tzv. "hodnotícího listu"

C) Hodnocení vzdělávacích výsledků dětí

Sledován je rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace

jsou zaznamenávány.

K nahlédnutí pedagogům nebo rodičům je:

1. *Portfolio* – složka pracovních listů, výkresů,...(zakládáno vždy jeden školní rok a na konci školního roku předáno rodičům).
2. *Záznamový list* „Co už umím,, - je s ním pracováno po celou dobu docházky dítěte do MŠ, po ukončení je založen, popř. na vyžádání předán rodičům.